

ÅRSMELDING 2011

FOR VIKEN SKOG BA

		2011	2010
VIRKESOMSETNING:			
Omsetning	(m ³)	2 296 609	2 287 232
OPPDRAGSVIRKSOMHET:			
Biobrenselomsetning	(lm ³)	322 000	259 000
Sluttavvirkning	(m ³)	1 776 893	1 755 100
Tynning	(m ³)	174 127	158 809
Markberedning	(da.)	3 443	920
Planting	(ant.pl.)	4 107 000	3 368 915
Ungskogpleie	(da.)	25 256	29 245
ANDELSEIERE:			
Andelseiere	(antall)	11 620	11 807
Leverandører	(antall)	4 027	3 838
Skogeierområder	(antall)	27	27
ANSATTE:			
Årsverk totalt	(antall)	91	91
ØKONOMI:			
Driftsinntekter	(1 000 kr)	1 387 118	1 316 504
Driftsresultat	(1 000 kr)	(6 654)	(8 478)
Finansresultat	(1 000 kr)	(90 289)	41 091
Årsresultat	(1 000 kr)	(98 792)	30 129
Totalrentabilitet	(%)	(10,8)	3,8
Egenkapitalrentabilitet	(%)	(14,5)	4,1
Likviditetsgrad		2,5	2,4
Egenkapitalandel	(%)	76,1	77,4

Foto:
Tofteloftet
Terje Johannessen
Viken Skog

Lay-out/grafisk utforming:
Linda Camilla Strømsod
Kari Homme
Follotrykk as - Langhus

Trykk:
Follotrykk as - Langhus

Årsmelding 2011 - 12. driftsår

Innhold	Side
Styrets beretning	3
Regnskap	13
Tømmeromsetning og skogdrift	26
Organisasjon og miljø	29
Tabeller aktivitet skog	31
Tillitsvalgte	33
Virkesleveranser	34

“Viken Skog mot nye horisonter”

- Tangering av rekordvolum på tømmer fra 2010
- Miljøovertredelser håndtert på en god måte – nullvisjonen vedtatt
- Organisasjonen er rustet for utfordringene fremover
- Arbeidet for å kjøpe Norske Skog Follum åpnet mange nye muligheter

Overblikk

2011 ble et utfordrende, men også spennende år for Viken Skog! Operativt har organisasjonen måttet takle omskiftelige og usikre tømmermarkeder, og i tillegg har det kommet tre store, uforutsette saker som har satt Viken Skog på prøve på forskjellig vis. Tidlig på våren kom det frem at Viken Skog gjennom de siste ti årene ved enkelte anledninger hadde omsatt tømmer hugget i strid med miljøstandardene. Samtidig ble det avdekket at bedriften ikke oppnådde det forventede økonomiske resultat. På toppen av dette kom beskjeden fra Norske Skogindustrier ASA (Norske Skog) i november om at selskapet ville legge ned Norske Skog Follum på Hønefoss, noe som ledet til at Viken Skog la inn et bud om å kjøpe fabrikken.

Felles for alle disse tre høyst ulike sakene, var at de først dukket opp som problemstillinger og utfordringer. Gjennom prosessen med å håndtere sakene ga de derimot Viken Skog anledning til å lære, vokse og forbedre seg. I sum har sakene gitt nye muligheter og en fornyet energi for organisasjonen i alle ledd. Det har imidlertid vært krevende perioder for både ansatte, andelseiere og entreprenører. Året har gått i rivende fart, prosjektene har avløst hverandre uten opphold, og mange i organisasjonen har nok arbeidet under ekstra høyt trykk med overgangsordninger, nye ansvarsområder, overlapping og mye ekstern oppmerksomhet.

Omskiftelige markeder og store nedskrivninger

2011 ble et nytt godt år etter rekordåret 2010. Det ble nedlagt betydelig arbeid i å sikre så høy og bred avsetning som mulig gjennom året. Omsatt tømmer volum ble 2 296 609 m³, så vidt over årsvolumet på 2 287 232 m³ fra 2010. I tillegg kom 322 000 lm³ flis til bioenergi. Volumene skyldes i hovedsak den kalde, lange og stabile vinteren 2011 som ga perfekte driftsforhold frem til påske.

Mens volumene ble liggende rekordhøyt, begynte prisene å synke utover året. Prisnedgangen reflekterte den usikkerheten som preget hele verdenshandelen i 2011. Viken Skog måtte ta en ny, stor nedskrivning på aksjene i Norske Skogindustrier ASA (Norske Skog), og dette ga et stort negativt finansresultat. Styret hadde opprinnelig budsjettert med driftsresultat i balanse. Da det ble avdekket at utviklingen gikk i feil retning ble det iverksatt korrigerende tiltak. Dermed ble driftsresultatet på nivå med prognosen, selv med store ekstrautgifter til miljøkontroll og til arbeidet med kjøpsforsøket på Norske Skog Follum.

Styrets arbeid

Styret har hatt Viken Skogs strategi i fokus i inneværende år. Hvordan sikre at Viken Skog blir det beste verktøy for andelseierne? Hva er de viktigste hovedmålene? Hvordan skjerpe fokus for å drive effektivt? Hva slags prinsipper skal ligge til grunn for Viken Skogs eierskap i andre selskaper? Hvordan sikre et sunt økonomisk fundament for å møte utfordringene som ligger foran oss? Strategidiskusjonene munnet ut i strategisk plan som ble vedtatt på representantskapets høstmøte i november. Det er vedtatt at strategiplanen skal revideres årlig, og at styret skal bringe eventuelle endringsforslag til representantskapet når dette anses påkrevd. Denne endringen medfører at strategiplanen kan utvikle seg i takt med hva som skjer rundt Viken Skog og dermed gi nødvendige føringer for styrets arbeid.

Videre har styret gjennom hele året arbeidet med miljøspørsmål og forbedring av kvalitetssikringen i Viken Skog. Både Det norske Veritas og Woodmark påviste omfattende og betydelig avvik fra kvalitets- og miljøstandardene som Viken Skog forholder seg til (ISO 9001 på kvalitetsstyring og ISO 14001 som danner grunnlag for miljøstandarden PEFC; og den uavhengige internasjonale FSC-standard). Viken Skog ville beholde sine miljøsertifikater og styret forutsatte at alle nødvendige tiltak måtte treffes for å nå denne målsetningen. Styret hadde en aktiv oppfølging av tiltakene og godkjente nye rutiner og ressursbruk i denne forbindelse. Oppsummeringsvis er styret fornøyd med prosessen og resultatene som er oppnådd, i og med at Viken Skog har beholdt sine sertifikater og har innført nye rutiner som styrker miljø- og kvalitetskontrollen internt.

For å møte Viken Skogs fremtidige utfordringer var det nødvendig å styrke organisasjonen samtidig som administrasjonen foretok en omorganisering av avdelingene. Styret legger til grunn at omorganiseringen vil gi mer fokus på personalutvikling og kompetanseheving, en bedre utbygget controllerfunksjon og enda mer fokus på organisasjonsarbeidet og kommunikasjon med andelseierne.

*Styreleder Helge Evju
nyter lunsj ute i skogen.
Foto: Linda Camilla Strømsod.*

Styret er ikke fornøyd med det økonomiske resultatet for 2011, som viser et driftsunderskudd på kr 6,7 millioner. Styret har skjerpet den økonomiske ambisjonen for driftsresultatet. Når Viken Skog i løpet av 2012 tilpasser sine vedtekter til samvirke-loven, vil det bare være anledning til å dele ut utbytte av årets overskudd. Også Viken Skogs ambisjoner om utvikling av ny skogindustri tilsier at organisasjonen må opparbeide seg kapital for å bære kostnadene med slik industriutvikling.

I løpet av året har styret avholdt 16 styremøter og behandlet 122 saker.

Markedssituasjonen for Viken Skogs kunder

Utover året ble det klart at finanskrisen i 2008-2009 ville få store ettervirkninger i Europa og USA. Etter at mange land og sentralbanker i 2009 gjorde tiltak for å redde finansnæringene og private banker, bredte krisen seg i løpet av 2011, og euroen som felles valuta i Europa ble satt under press. I USA steg arbeidsløsheten mot 10% og ny vekst lot vente på seg. I sum kom disse problemene til å prege etterspørselen etter papir, cellulose og trevarer og la en demper på aktiviteten hos Viken Skogs kunder.

Etterspørselen etter både avis- og magasinpapir er i stor grad drevet av annonsering og dermed generell økonomisk aktivitet i samfunnet. Selv om aviser og magasiner fortsatt er utsatt for substitusjon fra elektroniske medier, gikk halvparten av alle annonsekroner i Europa i 2011 til trykte medier, mer enn til TV og internett i kombinasjon. Likevel går trenden i forbruket av avis- og magasinpapir nedover. I 2011 sank den europeiske etterspørselen etter avispapir 1,6%, mens etterspørselen etter magasinpapir sank i underkant av 1%. Prisene for treholdig trykkipapir kom opp til et mer normalt nivå i 2011 fra et historisk lavmål i 2010. Avispapirprisene steg så mye som 20%, mens prisene for magasinpapir steg noe mindre. Likevel vedvarte overkapasiteten i det europeiske papirmarkedet, og industrien slet fortsatt med svak lønnsomhet.

Verdens etterspørsel etter cellulose økte med 3,8% for året under ett. Etter en lang periode med historisk høye priser, begynte verdensmarkedsprisene for cellulose å synke utover året og endte 10% under fjorårets priser.

Byggmarkedene er avgjørende for utviklingen i tremekanisk industri. I Europa tok ikke byggmarkedene seg opp i 2011 og situasjonen i sør var spesielt svak. Tyskland var det markedet hvor etterspørselen holdt seg best. Store trelasteksportører som Sverige, Finland og Tyskland holdt høy produksjon og situasjonen medførte trelastpriser under press på det europeiske markedet. Sterk norsk valuta reduserte lønnsomheten av trelasteksport fra Norge.

Igangsetting av nye boliger i Norge økte sammenlignet med 2010, mens igangsetting av yrkesbygg hadde en marginal nedgang. Relativt høy produksjon og import bidro til prisfall på trelast i Norge.

Viken Skog betjener også mange skogeiere med skogbruksrelaterte tjenester. I 2011 sto slik tjenesteyting for 23% av Viken Skogs totale omsetning. Av de 4 027 skogeierne som leverte tømmer til Viken Skog i 2011, hadde Viken Skog en driftsandel på 76%, som var på samme nivå som i 2010. I 2011 samarbeidet Viken Skog med ca. 130 hogstentreprenører på tynning og sluttavvirkning, og hadde i tillegg faste avtaler med underleverandører for planting, ungskogpleie og annen skogkultur.

Ungskogpleiearealet administrert av Viken Skog var på ca. 26 000 daa. Antallet solgte og utsatte skogplanter i 2011 økte fra 4,8 til 5,2 millioner planter. Planteskolene hadde små lagre våren 2011 og Viken Skog intensiverte planteaktiviteten på høsten for å bidra til rasjonell drift og møte etterspørselen etter planter.

Strategisk eierskap, forretningsutvikling og ny virksomhet

Da Norske Skog varslet at man vurderte å legge ned Norske Skog Follum, reagerte Viken Skog raskt. Det ble ført en dialog med Norske Skog om begrunnelsen for nedleggelse, og Viken Skog gjorde en strategisk vurdering av avsetningsmulighetene

Administrerende direktør Ragnild Borchgrevink møtte et stort pressekorps på Oksenøya etter at bedriftsforsamlingen i Norske Skog bestemte å legge ned Norske Skog Follum. Foto: Dag-Egil Bull Sletholt.

med og uten Norske Skog Follum. I en isolert vurdering kan Viken Skog opprettholde sine volumer også uten Norske Skog Follum. Problemet ligger i at treforedlingsindustrien i Norge generelt har lav lønnsomhet, og på sikt trenger man en fornyelse av bransjen. Follum-området med sin industrielle infrastruktur kunne være egnet som et senter for en «Treklynge» med forskjellige typer industri basert på skog som råstoff. Med dette for øyet la Viken Skog inn bud på Norske Skog Follum. Beslutningen fra Norske Skog om ikke å selge fabrikken medførte en opphetet debatt. Politikere på flere nivåer engasjerte seg til fordel for Viken Skog, og idéen om en industriklunge ble møtt med positive reaksjoner. Selve oppkjøpsforsøket ble til slutt avvist av styret og bedriftsforsamlingen i Norske Skog. Likevel må denne prosessen, sammen med håndteringen av miljøsaken, kunne sies å ha frembragt et nytt og sterkere Viken Skog.

Viken Skog hadde en målsetting om at en i det offentlige ordskiftet skulle oppfattes som en seriøs, fremtidsrettet og langsiktig aktør som rydder opp i gamle synder, tilegner seg og deler ny kompetanse og viser vilje til å ta en pådriverrolle for å sikre langsiktig fremtidig ressursutnyttelse basert på skog som råstoff, til beste for Viken Skogs andelseiere. Styret mener Viken Skog har lyktes i dette arbeidet.

Styret gjorde i februar 2011 en vurdering av samtlige av Viken Skogs eierposter i andre selskaper i forhold til de nye prinsippene for strategisk eierskap som styret tidligere hadde vedtatt. Vurderingen innebar en ytterligere klargjøring av Viken Skogs mål med eierskapet og en avveining mellom kapitalbinding, avkastning og ønsket om å bidra til nye selskapsetableringer for å opprettholde god avsetning for tømmeret fra Viken Skogs andelseiere.

BioViken AS ble avviklet i løpet av året etter at all virksomhet og selskapets eneste ansatte var overtatt av Viken Skog. I oktober valgte Viken Skog å realisere sin 10,6% eierandel i Romerike Trelast AS og Romerike Trelast Eiendom AS. Sagbruket ble solgt til Södra, som har planer om utvidelse av virksomheten der. Viken Skog er fortsatt medeier i tomeselskapet, i og med at selve tomten ikke inngikk i salget.

Viken Skog har for øvrig skrevet ned aksjene i Kebony ASA i lys av den siste store kapitalutvidelsen, der eierskapet ble totalt utvannet.

De to største eierpostene er aksjene i Norske Skog og Moelven Industrier ASA (Moelven). Viken Skog er største enkelteier i børsnoterte Norske Skog med 5,7% av aksjene. Skogsamvirkene eier ca. 13% til sammen. Moelven er et privat aksjeselskap der skogeiersiden eier 60%, og av dette eier Viken Skog 11,9%. De resterende eierne er i hovedsak Eidsiva Vekst AS og Felleskjøpet Agri.

Norske Skogs resultat for 2011 ble et underskudd på kr 2 545 millioner etter skatt, på linje med resultatet for 2010. Netto kontantstrøm fra drift var kr 455 millioner, svakt bedre enn i 2010. Norske Skogs gjeldsbelastning er fortsatt en utfordring, selv om selskapet har drevet målrettet arbeid for å redusere gjelden også i 2011. Den store prisøkningen på avisepapir ble stort sett spist opp av økte råvarekostnader, høyere energipriser og en styrket norsk krone. Norske Skog Follum ble besluttet nedlagt i bedriftsforsamlingen 8. desember.

Moelvrens resultat for 2011 ble et underskudd på kr 112 millioner før skatt. Omsetningen økte til kr 8 060 millioner. Det svake resultatet skyldtes utfordrende markedsforhold og tap på enkeltprosjekter. Særlig de svenske eksportdrevne sagbrukene fikk lave marginer. I tillegg medførte en omlegging fra norske til internasjonale regnskapsprinsipper at finanskostnadene fremsto som høyere enn før.

Hallingdal Trepellets AS har i 2011 ansatt ny daglig leder og omstrukturert salget av pellets. Etterspørselen etter pellets er stigende og produksjonskapasiteten er økt gjennom høyere og mer stabil varmetilgang. Brann i lagersilo 2010 medførte at produksjonskapasiteten ikke kunne utnyttes fullt ut i 2011.

Innenfor bioenergi til varme har Viken Skog opprettholdt aktiviteten i Miljøvarme VSEB AS. BioVikens samarbeidspartner Trondheim Energi Fjernvarme (TREF) ble tildelt konsesjonen for å bygge fjernvarmeanlegg for det nye universitetscampuset på Ås, i forbindelse med fusjonen mellom Universitetet for Miljø- og Biovitenskap og Norges Veterinærhøgskole. Prosjektoppstarten skjedde i begynnelsen av året og Viken Skog har fått en sentral rolle i prosjektet.

Viken Skog har i tillegg betydelige eierandeler i Begna Bruk A/S, Ål Trelast AS og mindre poster i Trebruk AS, Skog-Data AS og enkelte mer idéelle organisasjoner og prosjekter.

Organisasjon og næringspolitikk

Det har vært et år for konsolidering av organisasjonen etter flere store endringer i 2010. De nye lederne for Viken Skogs 27 skogeierområder har vært med på flere samlinger for å styrke kommunikasjonen internt og drøfte viktige fellesspørsmål. Etter ønske fra områdelederne ble det nedsatt et utvalg for å avklare rollefordelingen og foreslå en mer fleksibel saksbehandlingsordning på representantskapets møter.

Frem til utgangen av 2011 har 17 skogeierlag valgt å slå seg sammen, slik at skogeierområdet og skogeierlaget har fått felles grenser.

Da man fastslo at det hadde skjedd hogst i strid med miljøstandardene (en problemstilling som er felles for skogbruket i hele Norge), ble det avdekket et stort behov for mer kompetanse både blant ansatte og tillitsvalgte, i tillegg til hos tømmerleverandørene. Dessuten ble det konstatert at deler av kartmaterialet andelseiere og skogbruksledere bruker holder for dårlig kvalitet. Viken Skogs administrasjon iverksatte en rekke tiltak for å bøte på dette. Miljøsakene ble bredt kommunisert i lokale møter, på hjemmesiden og i Viken nytt, samt i det nye fellesmagasinet Skog.

Planavdelingen ble engasjert for å bringe kartmaterialet inn på den elektroniske plattformen DinSkog.no, og dette arbeidet fortsetter inn i 2012. Skogbruksledere ble fulgt opp individuelt på grunnlag av erfaring, kompetanse og kvaliteten på kartgrunnlaget i deres område. For skogeiere som ønsker å administrere egne drifter,

ble det i første omgang innført et system med omfattende forhåndskontroll og merking av nøkkelbiotoper i felt. Samtidig kom det innspill fra lokalorganisasjonen om at skogeiere burde kunne kvalifisere seg til å administrere tømmerdrift på lik linje med ansatte skogbruksledere, og arbeidet med å lage et opplegg for en slik kvalifiseringsordning ble igangsatt høsten 2011.

Forvaltningsreformen som ble etablert fra 1. januar 2010, kom i 2011 mer inn i en klarere arbeidsdeling mellom fylkeskommunen og Fylkesmannen. Det er i første rekke i forbindelse med næringsutvikling, innspill til jordbruksforhandlingene og rekrutteringen til utdanning i landbruket, at dette har skjedd. Det har i året vært konstruktive møter både i fylkeskommunal og Viken Skogs regi om aktuelle tema. Viken Skog har også vært aktive i forhold til rekruttering, og har sammen med andre andelslag hatt innspill til Skogeierforbundets handlingsplan for videregående opplæring i skogbruk.

Fylkeskommunene har også fått større ansvar i oppfølging av veier og jernbane. Sammen med Skogeierforbundet har Viken Skog sendt henvendelse til de aktuelle fylkeskommunene med påpeking av konkrete flaskehals på veinettet som hindrer innføring av 60 tonns totalvekt på tømmervogntog. Dialogen med Buskerud Fylkeskommune har ført til positive resultater.

Året 2011 var utpekt til Skogens år av FN. I den forbindelse har Viken Skog deltatt sammen med blant annet Det Norske Skogselskap i flere arrangementer. Den høytidelige åpningen av «FN's skogår» ble gjort av HKH Kronprins Haakon under VM på ski i Holmenkollen i februar. Ett arrangement i Drammen i mai i forbindelse med motorsagkonkurransen og ett sentralt i Oslo under FN's skogkongress i juni, fulgte opp markeringen.

Arbeidsmiljø, personale og likestilling

Det har i 2011 ikke vært alvorlige skader eller ulykker. Sykefraværet er på samme nivå som foregående år og utgjør 2,7%. Det er ingen vesentlige endringer i fordelingen mellom langtids- og korttidsfravær. Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende, og arbeidsmiljøet i andelslaget karakteriseres som bra.

Antall årsverk utført av faste ansatte i Viken Skog er 91 årsverk i 2011, det samme som året før. Det er en økning blant funksjonærene og en nedgang blant skogsarbeiderne. Økningen i antallet funksjonærer skyldes dels en bemanningsøkning i skogavdelingen, i takt med høyere aktivitet. I tillegg kommer en omorganisering av avdelingene i Viken Skogs administrasjon, med deling av økonomi- og administrasjonsavdelingen i to, og en styrking av IT-avdelingen ved ansettelse av en ny programmerer. Innskjerpningen av reglene for miljøkontroll før og etter hogst har medført større ressursbehov, som er dekket ved ansettelse av to miljøcontrollere. Dessuten vil ny kvalitets- og miljøsjef tiltre i 2012.

Andelen kvinner i Viken Skog utgjør følgende ved utløpet av året (andel for 2010 i parentes):

Andelseiere	21%	(22%)
Styremedlemmer Viken Skog	60%	(40%)
Ledere skogeierområder	7%	(-)
Styremedlemmer skogeierområder	7%	(-)
Medarbeidere Viken Skog	19%	(19%)

Andelen for kvinnelig styrerepresentasjon i Viken Skog er beregnet blant de andels-eiervalgte styrerepresentantene. Andelen for ledere og styremedlemmer i skogeierområdene er ikke sammenlignbare med 2010 på grunn av omorganiseringen fra skogeierlag til skogeierområder.

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse,

*Spurvugle ser
bakover Skvaldra.
Foto: Terje Johannessen.*

avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Viken Skog har som mål å fremme lovens formål innenfor vår virksomhet.

Viken Skog skal være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Det arbeides for å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene for best mulig tilgjengelighet.

Finansiell risiko

Styret har fulgt selskapets langsiktige plasseringsstrategi som sier at midlene til enhver tid skal forvaltes i prioritert rekkefølge etter kriteriene sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning.

Midlene er plassert i rentebærende investeringer, egenkapitalinvesteringer og alternative investeringer og består av pengemarkeds- og obligasjonsfond, aksjefond, private equity, hedgefond og eiendomsinvesteringer. Investeringene er følgelig spredt på forskjellige aktivaklasser i Norge og utlandet for å redusere markedsrisikoen. Investeringer foretatt i utenlandsk valuta er valutasikret. Risikoen for at plasseringene ikke kan gjøres om til kontanter er liten. Viken Skog benytter finansiell rådgiver i sitt plasseringsarbeid.

Salg og kjøp foregår i det alt vesentligste i norske kroner og er således ikke beheftet med valutarisiko. Eksportsalg foretatt i utenlandsk valuta blir valutasikret. Kundene stiller alt overveiende bankgaranti for leveransene fra Viken Skog slik at kredittrisikoen er liten. De to største kundene, Moelven og Norske Skog, som tilsammen kjøper mer enn halvparten av tømmervolumet, har stilt konserngaranti som sikkerhet for datterselskapenes tømmerkjøp.

Regnskap og økonomi 2011

Driftsinntektene økte med 5,4% til kr 1 387,1 millioner i 2011 og skyldes økning i tømmeromsetningen og salget av skogtjenester. Regnskapet er gjort opp med et negativt årsresultat på kr 98,8 millioner.

Driftsresultatet for året ble negativt med kr 6,7 millioner. Marginen fra tømmeromsetningen har en forbedring fra året før, men er på et lavere nivå enn budsjettert.

Årets finansresultat ble negativt med kr 90,3 millioner. Også i 2011 falt børskursen på aksjene i Norske Skog betydelig og medførte en ytterligere nedskrivning av verdien

av aksjene i Viken Skogs regnskap med kr 102,3 millioner til børskursen pr. 31.12.2011. Det er også foretatt nedskrivninger av andre strategiske aksjer. Finansresultatet ble positivt påvirket av at Viken Skog mottok et utbytte på kr 10,0 millioner på aksjene i Moelven Industrier. Finansmarkedene var gjennomgående urolige og svake i 2011 og medførte en lavere avkastning på Viken Skogs finansplasseringer enn målsettingen. Spesielt aksjemarkedet hadde en betydelig negativ utvikling.

Det negative årsresultatet medførte at egenkapitalen ble redusert til kr 623,9 millioner ved regnskapsårets utløp og herav utgjorde andelskapitalen kr 274,7 millioner. Egenkapitalandelen pr. 31.12.2011 var 76,1%, mot 77,4% året før.

Kontantstrømoppstillingen viser en økning i bankbeholdningen på kr 12,4 millioner. De markedsbaserte investeringene har imidlertid en nedgang på kr 41,2 millioner, slik at den kortsiktige likviditeten er redusert med kr 28,8 millioner det siste året. Bankbeholdning og kortsiktige markedsbaserte investeringer utgjør totalt kr 246,3 millioner ved utløpet av året.

Styret mener at forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er avlagt under denne forutsetning.

Styret foreslår for representantskapet at det utbetales et utbytte til andelseierne på 2,0% av obligatoriske andelsinnskudd og 3,0% av frivillige tilleggsandelsinnskudd. Styret foreslår at det ikke utbetales etterbetaling i forhold til tømmer volum til andelseiere som har levert gjennom andelslaget i 2011.

Styret foreslår for representantskapet at årets underskudd inndeckes slik:

Utbytte på andelskapital	Kr 5 770 000
Overført fra annen egenkapital	(Kr 104 562 481)
Sum	(Kr 98 792 481)

Utsiktene for 2012

Flere land i Europa er rammet av en krise i sine statsfinanser, og har høy arbeidsledighet og lav vekst. Det samme kan sies om USA. Samtidig fortsetter Kina sin vekst, og det er flere fremvoksende økonomier i Asia og Afrika som opplever vekst og økt velstand i befolkningen. Verdensmarkedene trekker derfor i forskjellige retninger, og det er meget vanskelig å forutsi hvordan dette vil slå ut for aktiviteten og verdiskapningen hos Viken Skogs slutt kunder.

Generelt er det krisepreg i de landene og regionene som har betydd mest for norsk eksport og varehandel. Dette skaper stor usikkerhet for norsk næringsliv og industri. I tillegg kommer særnorske problemstillinger rundt et høyt lønnsnivå, høye kostnader og sterk valuta.

Ved inngangen til 2012 hadde Viken Skog kunder til dels høyt lager. Norske Skog Follum stenges ned ved utgangen av første kvartal. Södra Cell Tofte tok en fullstendig markedsstopp på ubestemt tid fra midten av desember 2011. Peterson Moss og Hellefoss har fortsatt lav lønnsomhet og en vanskelig økonomisk stilling. Orkla har varslet at man ønsker å selge ut Borregaard-konsernet.

Samlet sett står Viken Skog overfor en treforedlingsindustri preget av stor usikkerhet, og mange bedrifter drives med lav lønnsomhet og stort behov for fornyelse. Dersom Viken Skog skal kunne sikre andelseierne langsiktig avsetning for tømmer uten å måtte eksportere store deler av det til utlandet, må det gjøres en betydelig innsats. Det må etableres ny industri og forskes frem ny bruk av trefiber som kan løse fremtidens utfordringer og gi solid verdiskapning over de neste tiårene.

Budet på Norske Skog Follum var et uttrykk for vilje til å engasjere seg og ta risiko og ansvar for å realisere en slik ønsket utvikling. Det at Norske Skog Follum likevel legges

Skogsjef Ivar Stuve forklarer skogsdrift til styret i Norske Skog, med styreleder Eivind Reiten og konsernsjef Sven Ombudstvedt. Foto: Linda Camilla Strømsod.

Karl Martin Wold viser stolt frem forbokstaven i navnet sitt utskåret i tre med motorsag av verdensmesteren -og showmannen Olav Antonsen, under en skogdag i Greveskogen i Re-Tønsberg skogeierområde. Foto: Linda Camilla Strømsod.

Helge Evju

Elisabeth Bjøre

Gudbrand Gulsvik

Lars Kr. Haug

Vidar Skjeggerud

Anne Jørdahl Skuterud

Grete Sønsteby

Ragnhild Borchgrevink

ned, betyr ikke at tanken om å skape ny industri er mindre viktig, tvert imot. Viken Skog vil fortsette å arbeide målrettet og langsiktig for å realisere ny industri i samarbeid med partnere som kan bringe inn kapital, teknologi og/eller industriell erfaring.

Innenfor treindustrien er markedene noe mindre dystre, selv om internasjonale handelstrender er usikre. Det er fortsatt stor byggeaktivitet i Norge. Likevel går det en langsiktig trend mot større befolkningskonsentrasjon i leiligheter og boligkomplekser i eller nær byene. Tradisjonelt blir norske småhus bygd i tre, mens leiligheter, kontorer og andre profesjonelle bygninger bygges i betong, stål og glass. Dersom man skal fortsette å ha et solid marked for tre i bygningskonstruksjoner og videreutvikle bruken av tre, er bransjen nødt til å få større andel av trebruk i større profesjonelle bygg. Dette er en utfordring styret i Viken Skog også ser.

Det foregår intens forskning og utvikling av teknologi for bioenergi i alle former. Viken Skog vil støtte opp under dette arbeidet. Samtidig er det viktig å beholde helhetsperspektivet for verdiskapningen – biovirke er det lavest betalte sortimentet og vil ikke erstatte verken sagtømmer eller massevirke i overskuelig fremtid. Det er for Viken Skog viktig å ha en balansert, solid vekst i alle markedssegmenter for tømmer for å sikre størst mulig verdiskapning for andelseierne og best mulig avsetning av alle sortimenter.

For mer enn 1 000 år siden seilte Leiv Eiriksson ut over verdens daværende yttergrenser med en usvikkelig tro på at han ville oppdage nytt land bortenfor horisonten. Han seilte med den tryggheten et raskt, fleksibelt, havgående vikingskip ga ham. Det var det ypperste av norsk teknologi basert på tre i hans tid. Viken Skog står overfor en tilsvarende massiv oppgave i det å legge grunnlaget for ny norsk teknologi og industri basert på skogen som råstoff. Viken Skog går inn i en spennende tid som vil legge premissene for verdiskapning fra skogen i mange år fremover. Styret ser frem til å jobbe sammen med andelseiere, tillitsvalgte, administrasjonen og alle gode krefter eksternt for å virkeliggjøre visjonen og «finne det nye landet» sammen.

Styret vil rette stor takk til andelseiere, ansatte, tillitsvalgte og partnere forøvrig for samarbeid, engasjement og stor innsats i 2011.

Hønefoss, 22. februar 2012
I styret for Viken Skog BA

Helge Evju
styrets leder

Elisabeth Bjøre
styrets nestleder

Gudbrand Gulsvik

Lars Kr. Haug

Vidar Skjeggerud

Anne Jørdahl Skuterud

Grete Sønsteby

Ragnhild Borchgrevink
administrerende direktør

Resultatregnskap

Beløp i 1 000 kroner	Note	2011	2010
DRIFTSINNTEKTER			
Salg av varer		918 937	889 159
Salg av tjenester		447 105	404 281
Andre driftsinntekter		21 077	23 064
Sum driftsinntekter		1 387 118	1 316 504
DRIFTSKOSTNADER			
Varekostnader		1 288 045	1 228 014
Lønn og andre personalkostnader	1,2	63 352	56 284
Avskrivninger	3	2 456	2 462
Organisasjonskostnader		8 299	10 702
Andre driftskostnader		31 620	27 519
Sum driftskostnader		1 393 772	1 324 982
Driftsresultat		(6 654)	(8 478)
FINANSINNTEKTER OG -KOSTNADER			
Aksjeutbytte		11 085	3 137
Andre finansinntekter		9 908	6 820
Verdiendring av markedsbaserte finansielle omløpsmidler		(697)	0
Nedskrivning/reversert nedskrivning av finansielle anleggsmidler	5,6	(108 142)	44 586
Andre finanskostnader		(2 443)	(13 453)
Finansresultat		(90 289)	41 091
Ordinært resultat før skattekostnad		(96 943)	32 613
Skattekostnad på ordinært resultat	4	(1 849)	(2 484)
Årsresultat		(98 792)	30 129
RESULTATDISPONERING			
Utbytte på andelskapital		5 770	11 300
Overført til/fra annen egenkapital		(104 562)	18 829
Sum		(98 792)	30 129

Balanse pr. 31.12.

Beløp i 1 000 kroner	Note	2011	2010
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Datasystemer og lisenser	3	243	429
Sum immaterielle eiendeler		243	429
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	3	51 038	50 810
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner og lignende	3	3 430	2 595
Sum varige driftsmidler		54 468	53 405
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap		0	3 450
Investeringer i tilknyttede selskaper	5	19 492	21 492
Investeringer i aksjer og andeler	6	252 953	357 594
Lån til andelseiere		16 554	20 938
Pensjonsmidler	2	8 333	9 374
Andre fordringer	1	7 464	7 112
Sum finansielle anleggsmidler		304 796	419 961
Sum anleggsmidler		359 507	473 795
OMLØPSMIDLER			
Varer			
Beholdning av varer		50 546	38 643
Sum varer		50 546	38 643
Fordringer			
Kundefordringer	9,10	147 604	147 093
Andre fordringer	9	15 920	17 750
Sum fordringer		163 523	164 843
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer		45 678	57 811
Markedsbaserte obligasjoner	7	97 049	116 827
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter		77 065	86 325
Sum investeringer		219 793	260 964
Bankinnskudd og kontanter			
Bankinnskudd og kontanter	11	26 504	14 136
Sum bankinnskudd og kontanter		26 504	14 136
Sum omløpsmidler		460 367	478 586
SUM EIENDELER		819 874	952 381

Beløp i 1 000 kroner	Note	2011	2010
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Andelskapital - obligatorisk		198 012	201 972
Andelskapital - tilleggskapital		60 086	63 228
Andelskapital - ikke innbetalt		16 554	20 938
Sum innskutt egenkapital		274 652	286 138
Opptjent egenkapital			
Etterbetalingsfond		102 500	102 500
Annen egenkapital		246 783	348 980
Sum opptjent egenkapital		349 283	451 480
Sum egenkapital	12	623 935	737 618
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	2	3 555	5 005
Sum avsetning for forpliktelser		3 555	5 005
Annen langsiktig gjeld			
Ansvarlig lån		7 984	6 130
Sum annen langsiktig gjeld		7 984	6 130
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	9	84 807	93 052
Betalbar skatt	4	1 980	2 515
Skyldige offentlige avgifter		6 792	7 273
Medlemsinnskudd		59 390	60 881
Utbytte og etterbetaling		7 097	12 404
Annen kortsiktig gjeld	9,10	24 333	27 501
Sum kortsiktig gjeld		184 400	203 628
Sum gjeld		195 939	214 763
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		819 874	952 381

Hønefoss, 22. februar 2012

Helge Evju
styrets leder

Elisabeth Bjøre
styrets nestleder

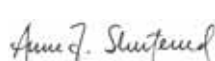

Gudbrand Gulsvik

Lars Kristen Haug

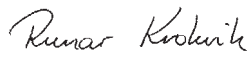
Vidar Skjeggerud

Anne J. Skuterud

Grete Sønsteby

Ragnhild Borchgrevink
adm. direktør

Runar Krokvik
administrasjonssjef

Kontantstrømoppstilling

Beløp i 1 000 kroner	Note	2011	2010
KONTANTSTRØMMER FRA ÅRETS VIRKSOMHET			
Ordinært resultat før skattekostnad		(96 943)	32 613
Skatter	4	(2 384)	(2 409)
Avskrivninger	3	2 456	2 462
Tap (gevinst) ved salg av varige driftsmidler		0	8
Tap (gevinst) ved salg av langsiktige aksjer og andeler		(8)	10 551
Nedskrivning/(reversert nedskr.) av langs. aksjer, andeler, utlån		108 142	(44 586)
Effekt av pensjonskostnad/utbetaling		(409)	(3 494)
Tilført fra årets virksomhet		10 854	(4 855)
KONTANTSTRØMMER FRA ARBEIDSKAPITAL			
Nedgang (økning) i beholdninger		(11 902)	(5 415)
Nedgang (økning) i kundefordringer		(511)	(38 726)
Nedgang (økning) i andre fordringer		1 830	11 404
Økning (nedgang) i leverandørgjeld		(8 245)	34 314
Økning (nedgang) i øvrig kortsiktig gjeld		(3 649)	5 497
Netto likviditetsendringer fra arbeidskapital		(22 477)	7 073
Netto likviditetsendringer fra drift		(11 623)	2 218
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGER			
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	3	(3 334)	(210)
Innbetalinger ved salg av langsiktige aksjer og andeler		3 458	2
Utbetalinger ved kjøp av langsiktige aksjer og andeler		(1 500)	(8 113)
Nedgang (økning) av andre langsiktige fordringer		4 032	(3 507)
Nedgang (økning) av markedsbaserte investeringer		41 171	16 350
Netto likviditetsendringer fra investeringer		43 826	4 523
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERING			
Økning (nedgang) langsiktig gjeld		1 854	2 347
Økning (nedgang) medlemsinnskudd		(1 491)	3 343
Økning (nedgang) innbetalt egenkapital		(9 120)	(4 635)
Utbytte på andelskapital		(11 077)	(1 969)
Etterbetaling på tømmerleveranser		0	(6 912)
Netto likviditetsendringer fra finansiering		(19 835)	(7 826)
Netto endring i bankinnskudd og kontanter		12 369	(1 085)
Bankinnskudd og kontanter 01.01.		14 136	15 221
Bankinnskudd og kontanter 31.12.		26 504	14 136

Hovedprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskaps-skikk i Norge.

Fusjon

Viken Skog BA's heleide datterselskap BioViken AS ble innfusjonert i Viken Skog BA med virkning fra 01.01.2011. Fusjonen ble gjennomført med regnskapsmessig og skattemessig kontinuitet. Det har ikke vært utarbeidet konsernregnskap tidligere, da datterselskapet har vært uten betydning for bedømmelse av selskapets stilling og resultat. Ved innfusjoneringen av BioViken AS var bokført verdi av aksjene tilnærmet lik egenkapitalen i BioViken AS. Alle sammenligningstall gjelder Viken Skog BA.

Inntektsføring

Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer etter følgende prinsipper:

- Salg av tømmer og andre varer inntektsføres ved leveringstidspunktet.
- Skogplanprosjekter vurderes som tjenesteleveranser over tid, og inntektene regnskapsføres over leveransetiden.
- Salg av skogsdriftsoppdrag, transport- og andre tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.
- Utbytte inntektsføres når det er vedtatt av generalforsamlingen (utbetalingsåret).

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt, mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives lineært over forventet økonomisk levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmidlet er lavere enn balanseført verdi, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige konstantstrømmene som eiendelen vil generere.

Immaterielle eiendeler

Lisens og andel av utviklingskostnader vedrørende dataprogrammer er aktivert og blir avskrevet over den perioden bruksretten varer.

Aksjer og andeler i datterselskap og tilknyttet selskap

Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Andre anleggsaksjer og andeler

Anleggsaksjer balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede. Mottatt utbytte fra selskapene inntektsføres som finansinntekt.

Markedsbaserte finansielle investeringer (omløpsmidler)

Markedsbaserte finansielle investeringer føres i balansen når selskapet blir part i de kontraktsmessige vilkårene til investeringen. Selskapet har ikke verdipapirer som klassifiseres som handelsportefølje. Markedsbaserte investeringer klassifisert som omløpsmidler er vurdert etter porteføljeprinsippet. Dette gjelder følgende porteføljer:

- Rentebærende investeringer (pengemarkeds-/obligasjonsfond)
- Egenkapitalinvesteringer (aksjefond)
- Alternative investeringer

Rentebærende investeringer, egenkapitalinvesteringer og alternative investeringer vurderes hver for seg til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Gevinst og tap ved salg av markedsbaserte finansielle investeringer inngår i andre finansinntekter og -kostnader.

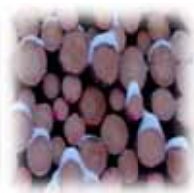
For å minimere forvaltningsrisikoen foretas en diversifisering av porteføljen. Diversifiseringsprinsippene anvendes for å fordele porteføljens plasseringer innen og mellom ulike aktivaklasser/markeder med formål å redusere risikoen og/eller øke avkastningen i porteføljen.

Viken Skog BA er Norges største skogeierandelslag for ca 11 600 skogeiere i Buskerud, Vestfold, store deler av Akershus, Oslo, Østfold, Oppland og Siljan i Telemark. Representert i 81 av landets kommuner.

Andelslagets formål er gjennom bærekraftig ressursutnyttelse å sikre langsiktig råderett og avkastning på andelseiernes skogeiendommer.

Viken Skog BA skal omsette skogsvirke og gjøre det enklere for andelseierne å eie og forvalte skog.

Investeringer i utenlandsk valuta blir valutasikret. Hensikten med valutasikringsstrategien er å forsøke å eliminere valutaelementet i avkastningen, slik at avkastningen kun avspeiler utviklingen i de underliggende plasseringene i porteføljen. Det benyttes valutaterminkontrakter som sikringsinstrument der valutasikringen ikke gjøres direkte i produktet. Gevinster og tap på valutaterminkontraktene inngår i andre finansinntekter og -kostnader.

Varer

Beholdning av varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjoner

Selskapet har en ytelsesbasert og en innskuddsbasert pensjonsordning. Premien for den innskuddsbaserte ordningen blir løpende kostnadsført. Ved regnskapsføring av den ytelsesbaserte pensjonsordningen er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Beregningen er basert på en rekke forutsetninger, herunder diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuar-messige forutsetninger om dødelighet og frivillig avgang. Pensjonsmidler er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Estimatavvik og planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10% av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor). Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatter

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 28% på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Viken Skog BA må svare formuesskatt.

Avsetninger

En avsetning regnskapsføres når selskapet har en forpliktelse som en følge av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen, samt at beløpets størrelse kan måles pålitelig.

Forskning og utvikling

Selskapet er engasjert i forskning og utvikling innen skognæringen. Alle kostnader relatert til dette blir løpende kostnadsført.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode.

Noter

Alle beløp i tabeller er i 1 000 kroner

NOTE 1: Lønn og andre personalkostnader

Lønnskostnader	2011	2010
Lønninger/honorarer	48 563	44 931
Folketrygdavgift	7 402	6 874
Pensjonskostnader	5 125	1 931
Andre ytelser	2 262	2 548
Sum	63 352	56 284
Antall årsverk	91	91
Antall årsverk 31.12.	91	90
Ytelser til ledende personer	2011	2010
Godtgjørelse til representantskapet	177	286
Godtgjørelse til styret	934	906
Lønn til administrerende direktør	1 401	1 971
Pensjonskostnader administrerende direktør	70	247
Revisjonshonorar (ekskl. m.v.a.)	256	240
Konsulentonorar til revisor (ekskl. m.v.a.)	176	151

I tillegg er det utbetalt kr 16 000 i revisjonshonorar for det innfusjonerte datterselskapet BioViken AS. Konsulentonorar til revisor inkluderer revisjon av skogeierlagene.

Administrerende direktør er tilsluttet bedriftens innskuddsbaserte pensjonsordning. Ved Viken Skog BA's eventuelle oppsigelse har administrerende direktør i tillegg til lønn i oppsigelsestiden, krav på en kompensasjon tilsvarende 6 måneders lønn slik denne er på oppsigelsestidspunktet. Dersom administrerende direktør i perioden for etterlønn har andre inntekter fra arbeid, tjenester eller konsulentvirksomhet, skal dette redusere etterlønnen tilsvarende.

Ansatte har lån i selskapet på tilsammen kr 4 934 000. Beløpet inngår i Andre fordringer under Finansielle anleggsmidler. Boliglån avdras over inntil 15 år. Renten tilsvarende 75% av skattefri rentesats fastsatt av myndighetene. Lånene er sikret ved pant i fast eiendom. Billån avdras over inntil 5 år. Renten tilsvarende skattefri rentesats fastsatt av myndighetene. For ansatte som kjører over 8 000 km i tjeneste i året, er renten 2 prosentpoeng lavere enn skattefri rentesats fastsatt av myndighetene. Lånene er sikret ved salgspant i motorvogn. Administrerende direktør har boliglån på kr 189 000 pr. 31.12.2011. Lånet har ordinære betingelser for boliglån for ansatte.

NOTE 2: Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjon etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne loven. Selskapet har flere pensjonsordninger; ytelsesbasert, Avtalefestet pensjon (AFP), pensjoner over drift og innskuddsbasert ordning. Alle pensjonsforpliktelser, med unntak av den innskuddsbaserte, er aktuarberegnet.

Den ytelsesbaserte ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Disse pensjonsavtalene er finansiert ved fondsoppbygging organisert i et forsikringsselskap. I tillegg har selskapet pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser vedrørende 5 pensjonister i den gamle AFP-ordningen og førtidspensjonsordning for tidligere administrerende direktør, samt pensjonskostnader vedrørende innskuddsbasert pensjon. Premien for den innskuddsbaserte pensjonsordningen utgjorde kr 1 580 000 i 2011, og er ikke inkludert i tabellen for pensjonskostnader.

Selskapet deltar i LO/NHO-ordningen som innebærer at alle ansatte kan velge å gå av med førtidspensjon fra og med 62 år. Denne ordningen ble i februar 2010 vedtatt avvirket og det var kun mulig å gå av med førtidspensjon etter den gamle ordningen fram til 31.12.2010. Gevinsten ved avvirkningen av ordningen er inntektsført i 2010, og presentert som en reduksjon av lønnskostnader. En gjenværende avsetning gjelder selskapets egenandel for personer som er førtidspensjonister i den gamle ordningen. Ved avvirkningen av den gamle AFP-ordningen viste det seg å være en betydelig underdekning i ordningen. Denne underdekningen må medlemsbedriftene dekke opp gjennom fortsatt innbetaling av premier for de kommende fire årene. Selskapets andel av denne underdekningen er estimert og avsatt for i regnskapet.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Premien er fastsatt til 1,4% av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Pensjonskostnader	2011	2010
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	1 292	2 124
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	2 135	2 584
Avkastning på pensjonsmidler (fratrasket adm.kostnader)	(1 756)	(2 253)
Resultatført aktuarielt tap/(gevinst)	1 637	409
Resultatført planendringseffekt/overgang til innskudd etc.	0	(2 543)
Periodisert arbeidsgiveravgift	236	346
Netto pensjonskostnader	3 545	667

Pensjonsforpliktelser	31.12.2011		31.12.2010	
	Sikrede ordninger	Usikrede ordninger	Sikrede ordninger	Usikrede ordninger
Påløpte pensjonsforpliktelser	53 290	3 812	53 899	4 520
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	49 177	0	47 183	0
Netto påløpte pensjonsforpliktelser ekskl. arb.giveravg.	(4 113)	(3 812)	(6 715)	(4 520)
Arbeidsgiveravgift	(580)	(538)	(947)	(637)
Netto påløpte pensjonsforpliktelser inkl. arb.giveravg.	(4 693)	(4 350)	(7 662)	(5 157)
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	13 026	795	17 037	152
Netto balanseførte pensjonsforpl. inkl. arb.giveravg.	8 333	(3 555)	9 374	(5 005)

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonsforpliktelser	31.12.2011	31.12.2010
Diskonteringsrente	3,90%	3,80%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	4,80%	4,60%
Årlig forventet lønnsvekst	4,00%	4,00%
Årlig forventet G-regulering	3,75%	3,75%
Årlig forventet regulering av pensjoner under utbetaling	1,60%	1,60%

Demografiske forutsetninger	31.12.2011	31.12.2010
Anvendt dødlighetstabell	K2005	K2005
Anvendt uføretariff	IRO2	IRO2
Frivillig avgang (alle aldre)	Fra 8% til 0%	Fra 8% til 0%

Antall personer som omfattes av ordningen

	31.12.2011		31.12.2010	
	Kollektiv ytelsesbasert ordning	Kollektiv innskuddsbasert ordning	Kollektiv ytelsesbasert ordning	Kollektiv innskuddsbasert ordning
Aktive	33	75	34	65
Pensjonister	67	0	66	0
Totalt	100	75	100	65

Noter

NOTE 3: Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

	Datasystemer, lisenser	Tomter, bygn., annen fast eiendom	Driftsløsøre, inventar, kontor- maskiner o.l.	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.11	2 708	62 022	7 485	72 215
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	1 572	1 762	3 334
Avgang	0	0	(797)	(797)
Anskaffelseskost 31.12.11	2 708	63 594	8 449	74 751
Akk. avskrivninger 31.12.11	(2 465)	(6 556)	(5 019)	(14 040)
Akk. nedskrivninger 31.12.11	0	(6 000)	0	(6 000)
Balanseført verdi 31.12.11	243	51 038	3 430	54 711
Årets avskrivninger	185	1 344	927	2 456
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	
Økonomisk levetid	5 år	25-50 år	4-10 år	

Tomter, bygninger, annen fast eiendom:

Beliggenhet	Type	Bruk	Balanseført verdi
Hønefoss	Kontorbygg	Eget bruk	49 087
Gardermoen	Lagerbygg	Eget bruk	354
Ski	Lagerplass	Eget bruk	1 597
Sum			51 038

NOTE 4: Skatter

	2011	2010
Betalbar skatt i årets skattekostnad fremkommer slik:		
Resultat før skattekostnad	(96 943)	32 633
Permanente forskjeller	92 458	(40 242)
Endring i midlertidige forskjeller	3 918	1 838
Grunnlag betalbar skatt	(567)	(5 771)
Skatt, 28%	-	-
For mye avsatt forrige år	(131)	(31)
Formuesskatt	1 980	2 515
Sum betalbar skatt på årets resultat	1 849	2 484
Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:		
Betalbar skatt på årets resultat	-	-
Formuesskatt	1 980	2 515
	1 980	2 515
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt		
Forskjeller som utlignes:		
Anleggsmidler	(21 498)	(19 198)
Omløpsmidler	(1 969)	(1 731)
Pensjonsmidler/(-forpliktelser)	4 778	4 369
Gevinst- og tapskonto	7 155	8 944
Underskudd og godtgjørelse til fremføring	(190 720)	(218 340)
Sum	(202 254)	(225 956)
Utsatt skatt (skattefordel), 28%	(56 631)	(63 268)
herav balanseført	-	-

Utsatt skattefordel er ikke balanseført da det ikke forventes tilstrekkelig skattepliktig overskudd i overskuelig fremtid til å nyttiggjøre fordelene. Viken Skog BA er omfattet av fritaksmodellen. Det er ingen tidsbegrensning på fremførbart underskudd på kr 155 442 000. Godtgjørelse kan fremføres i 10 år. Selskapet har totalt kr 9 878 000 i fremførbart godtgjørelse som er fra perioden 2002 til og med 2003.

Noter

NOTE 5: Tilknyttet selskap m.v.

Tilknyttede selskaper

Firma	Forretnings- kontor	Eierandel	Egenkapital 31.12.11	Årsresultat 2011
Begna Bruk A/S	Begna	46,7%	56 106	548
Ål Trelast AS	Ål	15,5%	1 015	(64)
Hallingdal Trepellets AS	Ål		22 000	(12 000)
direkte eierandel		27,8%		
inkl. indirekte andel		33,3%		
Miljøvarme VSEB AS	Hønefoss	50,0%	5 500	(3 000)
Pan Innovasjon AS	Hønefoss	41,7%	3 600	0

Beløpene for egenkapital og årsresultat er basert på selskapenes foreløpige regnskaper for 2011.

Aksjer i tilknyttede selskaper er nedskrevet med til sammen kr 3 500 000 i 2011.

Aksjer i det tilknyttede selskapet Ål Trelast AS er totalt nedskrevet med kr 500 000.

Aksjer i det tilknyttede selskapet Hallingdal Trepellets AS er totalt nedskrevet med kr 10 800 000.

Aksjer i det tilknyttede selskapet Miljøvarme VSEB AS er totalt nedskrevet med kr 3 850 000.

NOTE 6: Aksjer og andeler i andre foretak m.v.

Anleggsmidler	Eierandel	Balanseført verdi	Markedsverdi
Norske Skogindustrier ASA	5,7%	52 963	52 963
Moelven Industrier ASA	11,9%	198 950	214 992
Romerike Trelast AS	10,6%	259	3 888
Romerike Trelast Eiendom AS	10,6%	191	2 307
Øvrige foretak		589	2 210
Sum		252 953	276 360

Aksjer i Norske Skogindustrier ASA er nedskrevet med kr 102 331 000 i 2011.

Kontrakt om salg av aksjene i Romerike Trelast AS og Romerike Trelast Eiendom AS ble inngått i 2011, men overdragelsen av aksjene blir først gjennomført og regnskapsført i 2012.

NOTE 7: Obligasjoner

Omløpsmidler	Valuta	Balanseført verdi	Markedsverdi
Obligasjonsfond	NOK	97 049	101 084
Sum		97 049	101 084

NOTE 8: Garantier/pantsettelsler

Viken Skog er deltaker i oppgjørs- og driftskredittordningen for landbruket og er derved forpliktet til å dekke vår andel av eventuelt fremtidige tap som måtte oppstå innenfor den gjeldende ordning. Vårt regnskapsmessige tap vedrørende driftskredittordningen har de siste årene vært ubetydelig.

Øvrig garantiansvar utgjør kr 4 746 000 pr. 31.12.2011.

Viken Skog har en kredittramme i bank på kr 50 millioner. Som sikkerhet for kreditten er det inngått factoringavtale med pant i enkle pengekrav.

Noter

NOTE 9: Transaksjoner og mellomværende med tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper

	2011	2010
Tømmersalg	87 802	90 701
Kundefordringer	16 379	17 772
Andre fordringer	3 150	7 150
Leverandørgjeld	7	0
Annen kortsiktig gjeld	47	46

NOTE 10: Kundefordringer/Annen kortsiktig gjeld

I Kundefordringer inngår fordringer vedrørende skogsdriftsoppdrag m.m. med kr 12 668 000 og skogplanprosjekter med kr 9 174 000.

Forskudd på skogplanprosjekter inngår i Annen kortsiktig gjeld med kr 986 000.

NOTE 11: Bankinnskudd og kontanter

Bundne bankinnskudd	4 094
---------------------	-------

NOTE 12: Egenkapital

	Andelskapital			Opptjent egenkapital		Sum
	Obliga- torisk	Tilleggs- kapital	Ikke innbetalt	Etter- betalings- fond	Annen egenkapital	
Egenkapital 01.01.	201 972	63 228	20 938	102 500	348 980	737 618
Årets kapitalendringer	(3 960)	(3 142)	(4 384)		2 365	(9 121)
Årets resultat					(98 792)	(98 792)
Utbytte på andelskapital					(5 770)	(5 770)
Etterbetaling på tømmerleveranser					0	0
Overført fra etterbetalingsfond				0	0	0
Egenkapital 31.12.	198 012	60 086	16 554	102 500	246 783	623 935

Ikke innbetalt andelskapital er ført opp som en fordring i balansen. Den innbetales ved trekk i tømmeroppgjør, utbytte, etterbetalinger eller ved kontantoppgjør. Andelsinnskudd skal være fullt innbetalt senest 10 år etter inntreden.

Obligatoriske andeler kan ikke omsettes. Tilleggsandeler kan overdras til andre andelseiere i andelslaget, men disse gir ingen rettigheter utover rett til eventuelt utbytte.

Obligatorisk andelskapital er økt med innbetalt andelskapital fra andelseiere og redusert med uttatt kapital i forbindelse med overdragelse og salg av eiendommer, booppgjør og utmeldelser. Tilleggskapital er redusert med uttatt kapital i forbindelse med overdragelse og salg av eiendommer, booppgjør, utmeldelser og oppsigelser. Ikke innbetalt andelskapital er økt ved innmelding av nye andelseiere og redusert ved innbetalt andelskapital fra andelseiere og utmeldelser.

I 2011 er det foretatt tilbakeføring av en tidligere avsetning for å møte evt. fremtidige krav på andelskapital etter omdanningen til andelslag 01.01.2006. Tilbakeføringen reduserte obligatorisk andelskapital med kr 2 200 000 og tilleggskapital med kr 165 000, mens annen egenkapital økte med kr 2 365 000.

Til representantskapet
i Viken Skog BA

Stattdokumenterte revisorer
Ernst & Young AS
Hovden, B, NO-2270 Vikersund
Postboks 43, NO-2271 Vikersund
Fagtelnummeret NO 976 389 387 AFN
Tlf. +47 32 78 69 30
Faks +47 32 78 41 32
www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Viken Skog BA, som består av balanse per 31. desember 2011, resultatregnskap som viser et underskudd på kr 98 792 481 og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet
Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskaplovens regler og god regnskapsøkt i Norge, og for slik intern kontroll som styret og administrerende direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter
Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsøkt i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon
Etter vår mening er årsregnskapet for Viken Skog BA avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2011 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskaplovens regler og god regnskapsøkt i Norge.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISA-E) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og administrerende direktør har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversikkelig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsøkt i Norge.

Hovfoss, 23. februar 2012
Ernst & Young AS

Arne Ramberg
stattdokumentert revisor

KONTROLLKOMITEENS ÅRSBERETNING 2011

Viken Skog BA's vedtekter og instruks for Kontrollkomiteen er grunnlaget for arbeidet gjennom året. Det er i 2011 avholdt 4 møter. I tillegg deltok kontrollkomiteen på styrets seminar om samsvikeloven.

Det er Kontrollkomiteens oppfatning at administrasjon og styre legger godt til rette for at komiteen kan utøve sin funksjon.

Kontrollkomiteen har en årplan for sitt arbeid og har hatt fokus på følgende områder:

- Fortløpende gjennomgang av styreprotokoller og årsmøteprotokoll.
- Den økonomiske situasjonen, årsaker og oppfølging. Rutineoppgaver for å sikre bedre kontroll.
- Engasjement i andre selskap og risikovurdering knyttet til disse.
- Kvalitets- og miljørevisjoner, herunder revisjonsrapport fra Det Norske Veritas Certification.
- Gjennomgang av avtale om revisjon
- Innstilling av revisor og honorar til valgkomitee.

Administrerende direktør Ragnhild Borchgrevink, etter andre fra administrasjonen møter etter behov i komiteens møter.

Revisjonsfirmaet Ernst & Young v/ Arne Ramberg har gitt komiteen en gjennomgang av sitt arbeid.

Årsregnskap og årsberetning for 2011 er gjennomgått. Liked har vi fått framlagt revisors rapport. Kontrollkomiteen anbefaler at det framlagte årsregnskap fastsettes som Viken Skog BA sitt regnskap for året 2011.

Hovfoss 23. februar 2012

Karl-Arne Bløns
Karl-Arne Bløns

Steinar Steinarsson jr
Steinar Steinarsson jr

Aud Norann Strand
Aud Norann Strand

Tiur med tre røyer på Jevnaker. Foto: Terje Johannessen.

Tømmeromsetning og skogsdrift

Marked

Det ble omsatt 2 296 000 m³ tømmer i Viken Skog i 2011. Dette er ny rekord, 9 000 m³ over tallet for 2010. Året under ett var det normal etterspørsel etter virke. Det var gode driftsforhold i første halvår, men mye nedbør og mildt i andre halvår. Massevirkeprisene var i første del av året blant de høyeste vi har hatt i senere tid.

Ettervirkningene av finanskrisen i 2008/2009 gjorde seg gjeldende utover i 2011 både i Europa og USA. Nedgang i økonomiene i Sør-Europa, og svak euro under press, la en demper også på etterspørselen etter skogsprodukter.

Papir og cellulose

Trenden med nedgang i forbruket av avis- og magasinpapir fortsetter. I 2011 sank etterspørselen etter avispapir 1,6%, mens etterspørselen etter magasinpapir sank i underkant av 1%. Prisene for treholdig trykkpapir kom opp til et mer normalt nivå i 2011 fra et historisk lavmål i 2010. Avispapirprisene steg så mye som 20%, mens prisene for magasinpapir steg noe mindre. Likevel vedvarte overkapasiteten i det europeiske papirmarkedet, og industrien slet fortsatt med svak lønnsomhet.

Verdens etterspørsel etter cellulose økte med 3,8% i 2011. Det var nedgang både i Europa og Nord-Amerika, men en oppgang på hele 26% i Asia. Etter en lang periode med historisk høye priser, begynte verdensmarkedsprisene for cellulose å synke utover året og endte 10% under fjorårets priser.

På grunn av markedsituasjonen for papir og cellulose har flere fabrikker kjørt med redusert drift og periodisk stopp. Noen har også hatt tekniske problemer, og Norske Skog Saugbrugs i Halden var i lang tid ute av drift på grunn av brann.

Flere bedrifter i norsk treforedlingsindustri sliter tungt økonomisk. Norske Skog Follum er besluttet nedlagt, og fremtiden kan være usikker også for andre.

Trelast

Etterspørselen etter trelast i Europa har ikke tatt seg opp i 2011 og spesielt har markedet i Sør-Europa vært svakt. Tyskland har vært unntaket hvor etterspørselen har

Etter Orkanen Dagmars besøk i romjulen lå det 250 000 kubikkmeter stormfelt skog i Viken Skog. Mange mistet strømmen i flere døgn etter at trær falt over strømledninger.
Foto: Atle Veddegjerde.

holdt seg best. Høy produksjon av trelast fra store eksportører som Finland, Sverige og Tyskland har bidratt til press på trelastprisene i det europeiske markedet. Markedet i Nord-Afrika har vokst de siste årene, men fått tilbakeslag på grunn av uroligheter.

Sterk norsk valuta reduserte lønnsomheten av trelasteksport fra Norge.

I Norge ser det ut til at nybyggingen av boliger i løpet av 2011 er nærmere 27.000 enheter. Det tilsvarer en vekst på 28% i forhold til året før. Igangsettingen av nye yrkesbygg ser ut til å falle med 5% til nærmere 4,9 millioner m².

Relativt høy produksjon av trelast og import bidro til prisfall på trelast i Norge.

Sagtømmer

Lagrene av sagtømmer var normale ved inngangen til året og sagbrukene har hatt et normalt tømmerforbruk gjennom året. Ved utløp av året var granlagrene fortsatt normale, mens furulagrene gjennomgående var større enn normalt. Prisfall på trelast og sterk norsk krone bidro til fall i sagtømmerprisene i flere omganger i 2011.

Massevirke

Ved inngangen til året var det lave virkeslagre hos industrien, men på grunn av stopp og redusert drift ved flere fabrikker, økte lagrene kraftig utover året og etterspørselen etter virke avtok. Situasjonen med til dels fulle lagre har tidvis forsinket inntransporten av tømmer. Det ble prisoppgang på massevirke 1. januar og prisnedgang senere.

Flis

Omsetningen av flis nådde nye høyder i 2011. Det ble omsatt 322 000 løskubikmeter (lm³) til 50 varmesentraler. Dette er en økning på 24% i forhold til året før. Nye kunder kommer til, og flere av de eksisterende øker sitt forbruk. 55% av volumet var stammevedflis og 45% var flis fra grot/heltre.

Virkemidler i tømmeromsetningen

Styret vedtok i desember å endre storleverandørbonusene for 2012 ved å justere ned størrelsen på bonusen, men beholde de to eksisterende bonustrinnene. Samtidig vil styret opprettholde den totale avsetningen til virkemidler. Dette innebærer at en større del av «virkemiddelpotten» kan brukes fleksibelt avhengig av markedsforhold, værforhold og avsetningsforhold. Samlet sett har Viken Skog en kraftfull virkemiddelpakke som sikrer konkurransedyktighet og høy avvirkning over hele året.

Hogstmaskin i vinterland.
Foto: Åsmund Asper.

Skogkulturaktivitet og skogsdrift

Vintersesongen var nok et år preget av gode vinterlige forhold og det var stor interesse for avvirkning i alle områder. Aktiviteten var jevnt god i hele første halvår og det ble avvirket et rekordhøyt volum fra januar til og med april måned. Tømmerprisene var stabilt gode både på sagtømmer og massevirke og vi fikk etablert en ordning med pallevirke som ytterligere økte skogeiers rotnetto. I oktober fikk vi prisnedgang på kr 25 og kr 35 pr. m³ på henholdsvis sagtømmer gran og furu.

Gjennom sommeren og høsten opplevde vi nok en gang unormalt mye nedbør i perioder. Til tross for dette var innmålingstallene jevnt høye ut hele året. Et forventet prisbilde med prisfall på begge sortimenter fra årsskiftet bidro også til høy aktivitet i desember. Lagrene ved årsskifte 2010/2011 var normale både i volum og sortimentsfordeling. Inn i 2012 var lagrene betydelig større.

I romjulen herjet stormen «Dagmar» og det blåste ned anslagsvis 250 000 m³ virke, med hovedtyngden på Romerike, Ringerike og sør i Oppland. Dette byr på utfordringer i 2012.

FSC-tillegg var gjeldende for en sagtømmerkjøper og to massevirkekjøpere med et tillegg på kr 20 pr m³ til skogeiere som var sertifisert som FSC-leverandører. Viken Skog videreførte storpartitillegget for leveranser over 1 200 og 2 000 m³. Prisene ble oppgitt som normalpriser inklusiv gjennomsnittlige virkemidler.

I løpet av våren ble det etablert en tømmerverdikalkulator der skogeierne kan logge seg inn på Viken Skogs andelseierweb, legge inn sine virkesleveranser og få regnet ut tømmerverdi basert på egne opplysninger. Prisoversiktene ble også flyttet fra åpne web-sider til andelseierweb med unikt brukernavn og passord for den enkelte andelseier.

Sommeren 2011 ble det lagt ned mye arbeid i utvikling, forankring og kontroll av forbedrede rutiner for å sikre miljøverdiene i tømmerkjøpet. Viken Skog ble fulgt tett opp av Det Norske Veritas og i løpet av høsten var alle avvik lukket. Dette var et svært ressurskrevende, men nødvendig arbeid.

Behovet for skogkultur er fortsatt høyt i hele Viken Skog. I sumtall for aktivitet administrert av Viken Skog er det gledelig høyt tall på både plantede og solgte skogplanter. Her nådde Viken Skog et rekordresultat på 5,2 millioner planter i 2011. Mye av plantingene skjedde på høsten grunnet utbudet av planter var i minste laget på våren. Vi har basert oss på leveranser fra tre planteskoler stort sett med lokal forankring.

På ungskogpleie er aktiviteten fortsatt lav og det er ryddet 25 256 daa i Viken Skogs regi. Det er geografiske variasjoner. Avtaler med to til tre større skogkulturentreprenører med utenlandsk arbeidskraft er videreført. I tillegg er det brukbar tilgang på lokal arbeidskraft med ulike tilknytninger til Viken Skog.

Tynningsvolumet i Viken Skog økte til 222 000 m³ i 2011. Dette gir en tynningsandel på 10%. Særlig var aktiviteten høy i Buskerud.

Antall skogsentreprenører som er godkjente av Viken Skog holdt seg stabilt på ca. 120-130 hogstmaskiner. Andelen drifter administrert av Viken Skog er stabilt på 75%. Ved årets slutt ble det besluttet å avvikle ordningen der Viken Skog forestår trekk fra skogeier og utlønning til skogsentreprenør uten annet ansvar. Gjennomgangen etter miljørådet tidligere på året avdekket en uholdbar og utbredt uklarhet i ansvarsforhold ved denne driftsformen.

Viken Skogs to virkescontrollere, med formål å høyne tømmerverdi til skogeier, viser seg å være nyttig og nødvendig. Virkescontrollerne følger opp skogsentreprenører, deres kunnskap og maskinenes innstillinger og styringsredskap. Det er realisert merverdier på mange millioner kroner på skogeiers hånd siden dette arbeidet startet opp.

Organisasjon og Miljø

Skogeierområdene etablert

Omorganiseringen av Viken Skog med etablering av 27 skogeierområder som lokal-ledd, ble gjennomført fra 1. januar. Større områder med mer ressurser og mer utfordrende oppgaver, førte til en diskusjon om hvilken rolle skogeierområdene skulle ha i Viken Skog. Rolleavklaringsutvalget som ble nedsatt midtsommers, kom ved årsskiftet med sin rapport. Hovedtrekkene der ble drøftet i representantskapets høstmøte og vil medføre tiltak for bedring av lokalt samarbeid og saksbehandlingen.

Rekrutteringen viktig

Rekruttering i bred forstand har vært en utfordring i noen år. Satsingen på stipendordningen som skognæringen har gjort gjennom Skoglauget, og nå etter hvert prosjektet «Velg Skog», skal få flere ungdommer til å ta utdanning i skogbruk. Viken Skog har vært engasjert på flere nivå og mest konkret gjennom det lokale prosjektet i Buskerud «Velg Naturbruk».

Viken Skog fra BA til SA

Viken Skog BA er etter etableringen i 2006 et ulovfestet samvirke - et andelslag med begrenset ansvar. Når samvirkeoven ble innført i 2008, fikk alle samvirkeforetak en frist på fem år til å tilpasse seg den nye loven. Innen 1. januar 2013 må Viken Skog ha tilpasset vedtektene i henhold til samvirkeoven.

Skogeierkommunikasjon i ny tid

Sammen med Mjøsen Skog har Viken Skog gjennomført en undersøkelse i andelseiernes bruk, og eventuell endring i bruk av elektronisk kommunikasjon. Hovedtrekkene er at andelseiernes bruk av hjemmeside, e-post og mobiltelefon er økende. Det ligger et uutnyttet potensiale for Viken Skog i å bedre kommunikasjonen.

Alle skogeierandelslagene og Skogeierforbundet har samlet sine ressurser for å utgi felles skriftlig kommunikasjon med å etablere magasinet Skog. Magasinet utgis ca. 8 ganger i året.

Osломarka

Marka rundt hovedstaden omfatter deler av 19 kommuner og berører 8 av våre skogeierområder. Samlet er ca. 2 000 skogeiere berørt. Markaloven er for lengst vedtatt, Markarådet opprettet og konsekvensene begynner å bli synlige. Viktigst siste året har vært arbeidet med såkalte «friluftsområder», - vernede skogarealer uten erstatningssikkerhet. Det arbeides tett mellom Viken Skog, Skogeierforbundet, Norskog og Løvnskiold i denne saken. Viken Skog har markert tydelig overfor Fylkesmannen i Oslo og Akershus at man må velge frivillighet og full erstatning.

Regionale utfordringer

Med forvaltningsreformen fikk fylkeskommunene en ny rolle i den regionale næringspolitikken som for Viken Skog omfattet landbruk, videregående opplæring og samferdsel. Innspill til jordbruksforhandlingene har blant annet gått gjennom fylkeskommunene. Viken Skog har i den forbindelse påpekt behovet for ressurser til å gjennomføre de lokale miljøregistreringene i skog (MiS-prosessene). Bevilgningene til MiS-ordningene er over Landbrukets Utbyggingsfond (LUF) i jordbruksavtalen sammen med midler til nærings- og miljøtiltak i skogbruken (NMSK). Viken Skog har i hovedsak påpekt og foreslått løsninger for såkalte flaskehals på vei- og jernbanenettet for å kunne kjøre tømmervogntog med totalvekt på 60 tonn. Fylkeskommunene har spilt en positiv rolle i å finne gode løsninger, og en ser betydelige muligheter i årene fremover.

Miljøutfordringer

Gjennom året har miljøutfordringene krevd mye oppmerksomhet og ressurser. Dette har omfattet arbeidet med kartlegging av skader i nøkkelbiotoper, kvalitets- og miljørevisjon med en rekke avvik, oppmerksomhet fra interesseorganisasjoner og presse samt oppfølgende kontakt med politikere og byråkrater. Oppfølgingen av avvikene vil også være ut i 2012 hvor blant annet fristen for kartlegging av skader på nøkkelbiotoper er satt til 31.08.12. Denne fristen gjelder for alle aktørene i skogbruket her i landet. Vedlagt årsmeldingen følger en egen miljørapport for 2011 som er mer omfattende og viser utviklingen gjennom året.

Viken Skogs miljøstyringssystem er sertifisert i henhold til både PEFC og FSC som begge er ordninger for skogsertifisering. Revisjonene viste flere avvik og det er gjennomført tiltak for å lukke disse. Tiltakene ble godkjent av Det Norske Veritas (PEFC) og Woodmark (FSC). Viken Skog beholdt derfor sine sertifikater.

Biolog Erlend Rolstad og skogeier Astrid Lundesgaard sammen med hundene Sniff og Smule leter etter skogs-fugl på Holleia ved Sokna. Foto: Atle Veddegjerde.

Skogtjenester

– Mengdetall fordelt på aktivitetsområder

2010

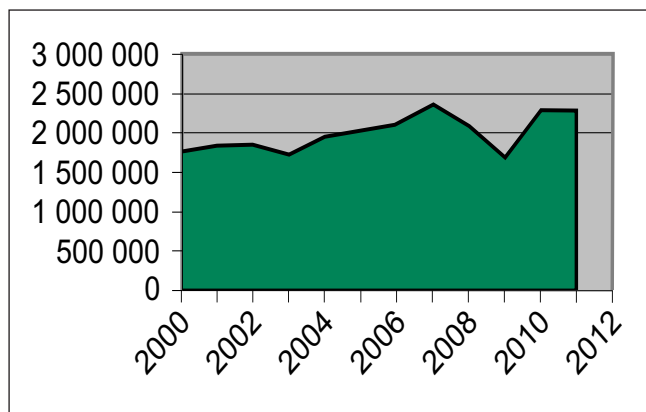
AKTIVITETSOMRÅDE	Akershus	Østfold	Buskerud	Oppland	Vestfold/Telemark	Sum
Markberedning	350	0	400	130	40	920
Plantesalg	207 400	197 000	483 000	140 500	400 000	1 427 900
Planting	467 000	250 000	856 000	1 361 915	434 000	3 368 915
Sprøyting	130	150	210	50	2 600	3 140
Ungskogpleie	2 800	1 450	13 205	4 950	3 700	26 105
Grøfterensk/supplering						
Forhåndsrydding	475	100	500	800	163	2 038
Vegkantrydding						
Slutt-avvirkning maskin	243 000	210 600	646 400	239 691	256 600	1 596 291
Tynning - maskin	22 600	19 000	102 200	10 909	4 100	158 809
Sum skogsdrifter	265 600	229 600	748 600	250 600	260 700	1 755 100

2011

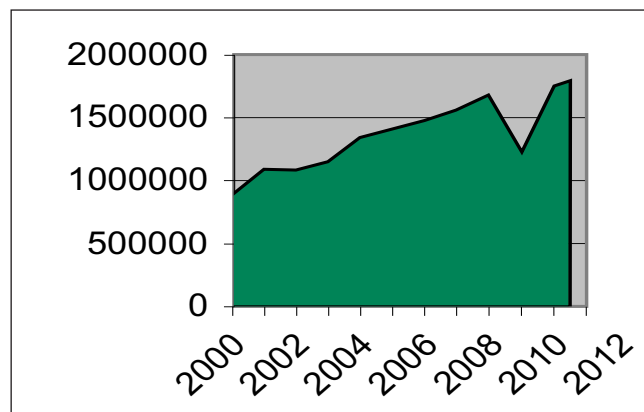
AKTIVITETSOMRÅDE	Akershus	Østfold	Buskerud	Oppland	Vestfold/Telemark	Sum
Markberedning	206	0	1 324	1 878	35	3 443
Plantesalg	110 000	160 000	450 000	186 000	210 000	1 116 000
Planting	490 000	333 000	1 254 000	1 547 000	483 000	4 107 000
Sprøyting	54	293	362	254	2 721	3 684
Ungskogpleie	1 668	1 696	12 237	6 092	3 563	25 256
Forhåndsrydding	362	615	1 038	748	220	2 983
Vegkantrydding			93 500			
Slutt-avvirkning maskin	234 207	203 103	618 831	271 210	235 980	1 563 331
Tynning - maskin	28 494	13 578	112 264	15 536	4 255	174 127
Sum skogsdrifter					245 684	1 776 893

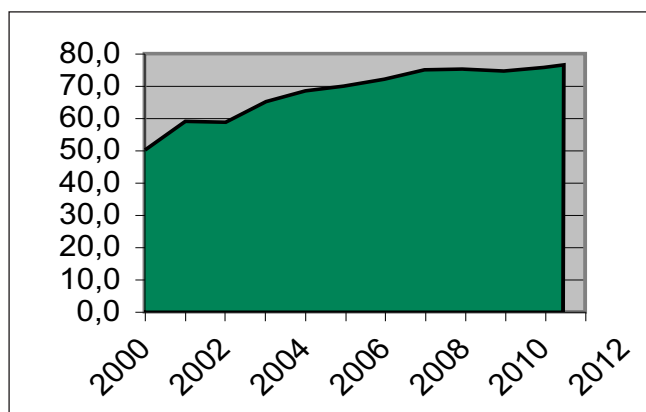
Tømmeromsetning i m³

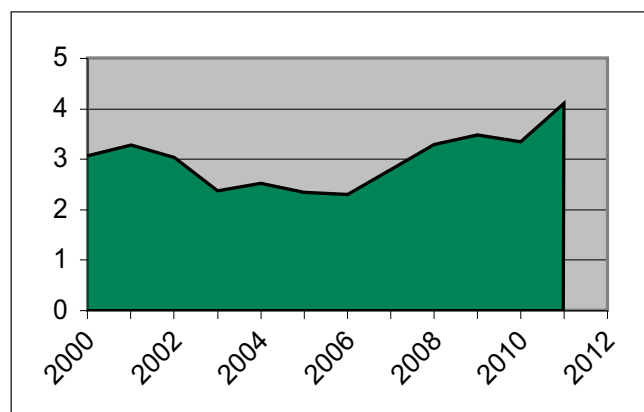
Skogsdrift i m³

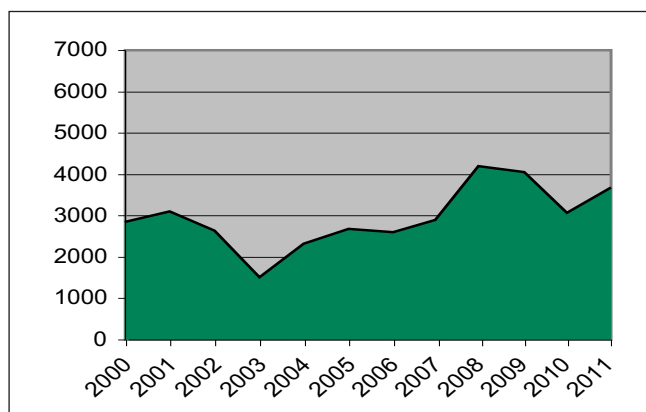
Driftskvantum i % av omsatt kvantum

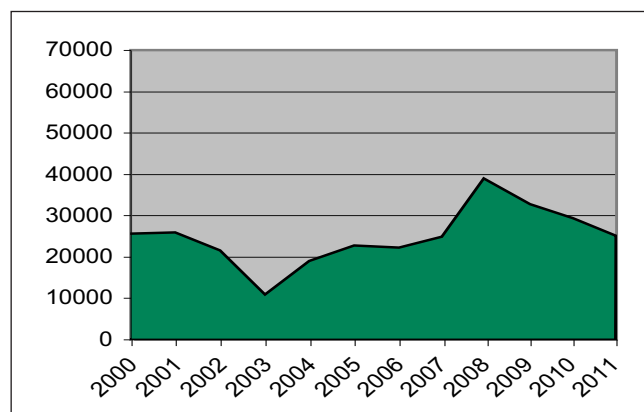
Planting i millioner planter

Sprøyting i daa

Ungskogpleie i daa

Skogeierområder:**Skogeierområdeledere:
pr. 31.12.2011:****AKERSHUS OG ØSTFOLD:**

Asker og Bærum	Helge Lindstad
Follo	Gunnar Fjeld
Hessa	Olav Breivik
Nedre Romerike	Tom Erling Aamodt
Sarpsborg - Ytre Østfold	Inger Johanne Sikkeland
Smaalenene	Erling Mysen
Våler og Svinndal	Fredrik Bjerkevedt
Østre Romerike	Ole Einar Bakke
Øvre Romerike	Ole Semming Wiig

BUSKERUD:

Eiker	Per Aker
Drammen og Hurum	Jens Erik Wittussen
Hallingdal	Torleiv Dengerud
Krødsherad - Modum	Per Korsbøen
Numedal	Tore Kravik
Ringerike	Asle Oppen
Sandsvær/Kongsberg	Dag Heintz
Sigdal-Eggedal	Eli Reistad

Skogeierområder:**Skogeierområdeledere:
pr. 31.12.2011:****OPPLAND:**

Hadeland	Olaf Espen
Nordre Land - Etnedal	Hans Kr. Engeseth
Søndre Land og Fluberg	Kristen Granum
Sør-Aurdal	Nils-Ivar Grøv
Øvre Valdres	Gulbrand Anmarkrud

VESTFOLD OG TELEMARK:

Lardal og Siljan	Ole Røsholt
Midtre Vestfold	Magne Gran
Nedre Lågen	Ragnvald Kaupang
Nordre Vestfold	Ole Johan Sundby
Re - Tønsbergdistriktet	Lars Sollie

ALMENNINGER:

Hadeland	Per Almquist
Romerike	Lars Even Nordby

Styret i Viken Skog:**Leder:**

Helge Evju, Sandsvær/Kongsberg (2000)

Nestleder:

Elisabeth Bjøre, Krødsherad-Modum (2006)

Styremedlemmer:

Gudbrand Gulsvik, Hallingdal (2009)
Lars Kr. Haug, produksjonsleder (2004)
Vidar Skjeggerud, konsulent (2005)
Anne Jørdahl Skuterud, Øvre Romerike (2009)
Grete Sønsteby, Numedal (2011)

Varamedlemmer (skogeiervalgte, i rekkefølge):

1. Ole Semming Wiig, Øvre Romerike (2010)
2. Aashild Bang, Ringerike (2010)
3. Olav Breivik, Hessa (2011)

Varamedlemmer (ansattevalgte, i rekkefølge):

1. Anders Wåla, produksjonsleder (2010)
2. Kari Homme, organisasjonskonsulent (2011)

Innvalgt år i parentes.

Kontrollkomitè - Medlemmer:

Karl-Arnt Bårnes, Nedre Lågen, leder
Steinar Steinarsson jr., Hallingdal
Aud Norunn R. Strand, Krødsherad-Modum

Varamedlemmer:

Magne Gran, Midtre Vestfold
Turid Berglund Ekeberg, Hallingdal
Steinar Fretheim, Søndre Land og Fluberg

Ordfører:

Berit Pinnestad, Lardal og Siljan

Varaordfører:

Gunnar Syverud, Asker og Bærum

Valgkomitè - Medlemmer:

Marit Hougsrud, Oppland, leder
Endre Korsbøen, Buskerud
Erling Mysen, Østfold
Kjell Arne Bøe, Vestfold
Jens Kristian Waaler, Akershus

Varamedlemmer:

1. Sigurd Storemoen, Buskerud
2. Kari Marie Engnæs, Oppland

Revisor:

ERNST & YOUNG AS, Hønefoss

Æresmedlemmer:

Lars T. Bjella (utnevnt 1990)
Torkel Wetterhus (utnevnt 1991)
Per Stamnes (utnevnt 2000)

Virkesleveranser 2011

SKOGEIEROMRÅDE	Antall leverandører	Antall andelseiere	MASSEVIRKE			SAGTØMMER*		
			Gran m ³	Furu m ³	Annet m ³	Gran m ³	Furu m ³	Annet m ³
Asker og Bærum	37	114	8 887	105	0	8 300	73	0
Drammen og Hurum	99	383	25 376	1 024	0	27 506	1 655	13
Eiker	112	353	17 665	9 229	0	16 949	12 813	828
Follo	103	468	25 765	2 982	0	31 523	4 579	41
Hadeland	151	556	54 067	5 648	0	49 656	5 818	104
Hallingdal	387	900	77 393	26 886	0	45 816	25 601	324
Hessa	141	568	38 943	2 956	0	43 680	3 731	0
Krødsherad-Modum	214	480	48 662	17 129	0	43 076	23 544	1 409
Lardal og Siljan	67	189	14 845	134	325	11 352	346	47
Midtre Vestfold	166	441	34 002	1 325	118	27 666	1 616	141
Nedre Lågen	148	450	29 803	1 672	150	23 251	1 803	130
Nedre Romerike	43	206	13 256	258	0	10 584	398	0
Nordre Land og Etnedal	184	411	52 539	4 553	18	47 121	6 790	109
Nordre Vestfold	113	381	27 002	820	136	20 221	1 562	92
Numedal	279	686	37 820	16 368	0	32 316	24 999	1 302
Re - Tønsberg	133	471	27 739	875	46	15 003	1 158	334
Ringerike	266	600	70 944	32 956	39	50 561	28 350	2 294
Sandsvær/Kongsberg	106	319	17 876	4 749	0	13 646	6 544	632
Sarpsborg - Ytre Østfold	205	483	31 743	7 091	184	36 278	6 468	0
Sigdal-Eggedal	163	316	30 626	12 310	0	27 341	18 009	1 401
Smaalenene	163	523	41 230	6 980	0	35 385	8 985	95
Søndre Land og Fluberg	126	161	51 347	2 924	0	55 321	3 839	71
Sør-Aurdal	131	377	42 610	2 202	0	32 930	3 326	136
Våler og Svinndal	57	138	9 990	1 964	0	11 634	2 049	20
Østre Romerike	155	617	42 128	12 736	0	31 177	16 890	0
Øvre Romerike	138	482	37 816	2 310	0	34 702	3 966	0
Øvre Valdres	136	546	39 894	3 197	0	19 463	4 376	53
Div. lev. Viken Skog	4	1	18	84	0	1	156	0
SUM 2011	4 027	11 620	949 986	181 468	1 016	802 458	219 447	9 578
SUM 2010	3 838	11807	939 609	163 242	4 590	837 292	215 172	13 150

*) SAGTØMMER omfatter også spesialtømmer

**) Grot/heltre er ikke med i TØMMERKJØP og GJENNOMSNITTSPRISER

Skogeierområdeledere i Viken Skog med Ragnhild Borchgrevink og Helge Evju.

Gjennomsnitt kr/m ³	ENERGIVIRKE		TØMMERKJØP**				GJENNOMSNIITSPRIS**	
	Tømmer m ³	Grot/heltre m ³	2011		2010		2011	2010
			m ³	kroner	m ³	kroner	kr/m ³	kr/m ³
430	2 022	3 217	19 387	6 893 612	20 482	7 490 513	356	366
434	4 279	4 686	59 852	21 683 559	67 131	23 561 510	362	351
444	2 688	3 250	60 173	22 549 999	46 078	16 560 452	375	359
437	5 039	9 664	69 930	25 649 884	71 474	24 841 768	367	348
443	2 518	30 460	117 812	43 565 839	121 689	44 060 527	370	362
428	7 212	0	183 231	64 113 585	156 954	52 155 809	350	332
440	5 157	26 975	94 468	35 099 238	94 236	34 124 175	372	362
439	12 284	4 565	146 105	53 588 320	139 314	49 183 103	367	353
439	1 926	0	28 977	10 421 543	50 368	18 159 838	360	361
427	8 863	3 808	73 732	25 834 467	87 680	29 697 910	350	339
427	6 915	0	63 724	22 372 487	52 507	17 468 945	351	333
436	763	13 003	25 259	9 147 961	21 046	7 531 504	362	358
441	2 686	4 750	113 817	41 649 033	95 000	34 453 710	366	363
425	5 096	9 247	54 929	19 301 243	62 299	21 227 779	351	341
441	7 769	0	120 574	44 334 442	130 435	47 460 670	368	364
424	9 146	5 558	54 301	18 362 344	38 832	11 410 061	338	294
439	15 947	12 677	201 090	72 615 439	221 191	78 989 445	361	357
448	4 217	2 134	47 665	17 344 659	59 088	21 920 157	364	371
427	2 032	20 576	83 795	30 484 235	102 007	35 171 805	364	345
447	3 358	0	93 045	35 096 652	71 986	27 105 092	377	377
439	2 037	21 769	94 711	34 909 254	75 603	27 314 450	369	361
447	5 367	7 180	118 869	44 410 184	105 866	39 303 099	374	371
435	3 210	0	84 414	30 267 347	97 829	35 957 703	359	368
429	895	5 549	26 552	9 709 626	29 019	9 931 275	366	342
436	5 414	20 377	108 346	39 192 219	117 076	41 338 093	362	353
445	5 652	31 148	84 447	30 848 639	91 920	32 750 424	365	356
425	64	0	67 047	23 075 327	57 851	19 387 189	344	335
	100	4 288	358		2 272			
437	132 656	244 881	2 296 609	832 521 138			363	
463	114 177	134 665			2 287 232	808 557 004		354

Skogbruksleder Atle Veddegjerde og skogeierområdeleder Ringerike Asle Oppen planlegger flyturen for å se omfanget av skadene etter orkanen Dagmar. Foto: Viken Skog.

Besøksadresse: Hvervenmavn. 47, 3511 Hønefoss
Postadresse: Pb. 500 Sentrum, 3504 Hønefoss
Telefon: 32 10 30 00
Telefaks: 32 10 30 01
E-postadresse: e-post@viken.skog.no
Internett-adresse: viken.skog.no